

Karismatik - sann, sund och biblisk

Spara som PDF

Karismatik är ett ämne som jag ofta berör i olika texter

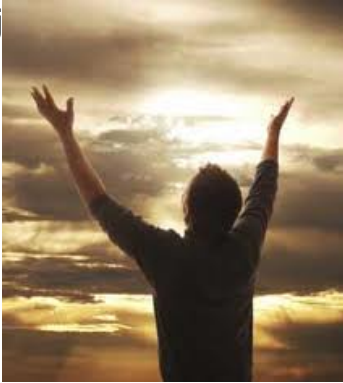
här i Bibelfokus, men jag har (nog) ingen text som enbart hanterar detta. Så här är nu ett försök till en sammanställning. Det finns så klart alltid mer att säga och hänvisa till i Bibeln, men det jag skriver här är vad jag tycker är mest väsentligt. Kanske är det upprepningar av mycket jag skrivit tidigare, men repetition är ju inte helt fel heller.

När man studerar villfarelser, ser man snart att dessa alltid blir till metoder som låser dess efterföljare i ett stereotyp beteende där barnskap och Guds Andes spontana ledning går förlorad. Så när du nu läser denna text, glöm då inte att det kristna livet skall vara som ett fritt och enkelt barnskap inför Gud. Inte heller bibelstudier får bli till en manual för andliga experter, då tappar man bort barnskapet. Så sök friheten inom Guds ramar. Släpp lös barnskapet till en enkel förtröstan på att Guds Ande leder dig i vardagen utan att du behöver tänka så mycket på det.

Vad menas med "karismatisk" och "karismatik"?

När vi i kristenheten talar om "karismatiska kristna" så har vi - inte minst förr - avsett de som är öppna för den Helige Andes inflytande bland Guds folk och de andliga gåvor som den Helige Ande kan dela ut. Vi förknippar också "karismatiska kristna" med en myckenhet av lovsång. Men eftersom vi sett att den karismatiska kristenhet ganska tidigt blev förledd till att ta till sig mycket allvarliga osundheter och villfarelser som dykt upp i kristenheten, så har begreppet "karismatiska kristna" kommit att bli lite av ett skällsord bland dem som aktar sig för det osunda. Själv tycker jag det är fel att dela in Guds sanna barn under olika benämningar. Är man en sann kristen så är man ju både en vän av pingstens betydelse samt en vän av Guds Ande och hans gåvor. Man skall då varken kalla sig för karismatisk, pingstvän eller något annat.

Ibland pekas jag själv ut som "okarismatisk" och att jag är emot Andens gåvor, tungotal, etc. Det är helt fel eftersom jag själv fått och får vara med om sådant. Andens gåvor är oerhört viktiga för att en Guds församling skall kunna mogna och hålla stånd mot satans alla angrepp. Men här måste vi förstå det, att ett kärt knep som satan använt mycket på senare tid, är att så in "falsk karismatik" i kristenheten, inte i liten skala heller, utan i mycket omfattande skala. Att kunna skilja mellan falsk och äkta karismatik är idag därför mycket viktigt för alla Guds barn som rör sig ute i olika sammanhang i den s.k. kristenheten. Idag stöter man j i de flesta sammanhang.

Vad menas då med orden "karismatisk" och "karismatik"

när vi använder dessa ord i kristenheten? Man skall inte blanda ihop detta med uttrycket att en person kan ha en särskild "karisma". I det fallet menas att personen har en särskild utstrålning, och det är något annat än det vi skall behandla här. Hur som helst, orden härstammar från grekiskans "charis" som betyder "nåd, behag, välvilja". Det grekiska ordet "charisma" betyder "en gåva som getts av nåd, en oförtjänt gåva". Så att vara "karismatisk" syftar egentligen därför på - i vart fall såg vi det så tidigare - en kristen person som har en särskild öppenhet för Andens gåvor, de oförtjänta gåvor som Gud ger av nåd (varav tungotalet är en gåva, gåvan att profetera en annan, gåvan att bota sjuka ytterligare en, osv). Ordet "karismatisk" är alltså ett adjektiv som beskriver personer och sammanhang, medan ordet "karismatik" är ett substantiv som jag (mfl) använder med avseende på andliga manifestationer och yttringar. Och talar vi om **äkta** karismatik så avses manifestationer och yttringar (vi kan även säga "effekter") som **har** Guds Helige Ande som upphovsman. Talar vi om **falsk** karismatik så avses manifestationer, upplevelser och yttringar som **inte** har Guds Helige Ande som upphovsman. Krångligare än så behöver vi inte göra det.

Undrar man nu vad **äkta** karismatik är, så är det så förnämligt att vi kan slå upp våra Biblar och läsa om det. På samma sätt kan vi kontrollera vad som **inte** är äkta biblisk karismatik, för finner vi inget stöd i Bibeln för särskilda manifestationer, upplevelser och yttringar, ja, då måste vi vara försiktiga, och kanske rent av förkasta dessa. Så här gör vi om vi vill vandra efter Guds vilja och

Bibelns undervisning så klart. Är man ute efter vad som helst som kittlar nerverna, så behöver man ju inte bry sig om vad Bibeln har att undervisa i frågan. Men då skall man nog inte heller kalla sig för kristen.

Jag skall nedan lista några saker som jag själv ser att Bibeln säger om **äkta** karismatik.

Sann, sund och biblisk karismatik

Skall stämma med Bibeln

Äkta karismatik måste i allt harmoniera med Bibelns undervisning. Det är då definitivt säkrast att den harmonierar med "summan av Guds Ord", dvs inte endast med en enda bibelvers utan med vad Bibeln i stort har att säga oss om detta. Nu tillhör ju Andens gåvor det Nya förbundets ordning, och därför är det enklast att stämma av karismatik med texterna i Nya testamentet. Ser vi alltså företeelser i kristenheten som inte harmonierar med det som Nya testamentet undervisar oss om, ja, då är det säkrast att förkasta dessa. Det kommer inte att göra Gud grinig, istället uppskattar Gud vår längtan och strävan efter att hålla oss till det sanna och äkta. Kärleken till sanningen är oerhört avgörande i vår tid som präglas så mycket av förvillelse. Den kärleken kan vi få av Gud, och därför kan vi också be om den.

Ps 119:160: "Summan av ditt ord är sanning"

2 Tess 2:9-12: "Den laglöses [Antikrist] ankomst är ett verk av Satan och sker med stor makt, **falska tecken och under** och med orättfärdighetens alla konster, som bedrar dem som går i fördärvet - **de har ju inte velat ta emot den kärlek till sanningen som kunde ha räddat dem**. Därför låter Gud villfarelsen få makt över dem så att de tror på lögnen och blir dömda, alla dessa som inte har trott på sanningen utan har valt orättfärdigheten."

Skall upphöja Jesus

Äkta karismatik skall peka på och upphöja Jesus och hans försoningsgärning på korset. Ser vi alltså företeelser i kristenheten som upphöjer den Helige Ande mer än Jesus, eller som sätter fokus på en förkunnare och ett sammanhang, eller som sätter fokus på tecken och under i sig själva etc, ja, då är det säkrast att förkasta dessa. I bibelorden nedan är det Jesus själv som talar. Där ser vi bl.a. att Guds

Ande inte kommer med egna budskap utan i allt pekar på och påminner om Jesus och Jesu lära.

Joh 15:26: "När Hjälparen kommer, som jag skall sända er från Fadern, sanningens Ande, som utgår från Fadern, då **skall han vittna om mig**."

Joh 5:22-23: "Inte heller dömer Fadern någon, utan hela domen har han överlämnat åt Sonen, för att **allaskall ära Sonen** liksom de ärar Fadern. Den som inte ärar Sonen ärar inte heller Fadern, som har sänt honom."

Joh 16:13: "Men när han kommer, sanningens Ande, då skall han föra er in i hela sanningen. **Ty han skall inte tala av sig själv, utan allt det han hör skall han tala**"

Joh 14:25: "Men Hjälparen, den helige Ande, som Fadern skall sända i mitt namn, han skall lära er allt och påminna er om allt **vad jag har sagt er.**"

Skall bekräfta och åtfölja evangeliet

Äkta karismatik är inte i sig själv evangelium. Gud har istället tänkt att sådant som tecken och under skall **bekräfta** evangeliet om Jesus Kristus och hans försoningsverk på korset. När det sanna evangeliet predikas kan alltså Gud låta tecken och under ske för att ge bekräftelse åt budskapet, men absolut inte åt förkunnaren eller sammanhanget. Predikas inte ett korrekt evangelium kan man inte förvänta sig några tecken och under som har Gud som upphovsman. Sedan skall vi också notera att tecken och under skall **åtfölja** den som tror (och därmed vittnar om evangelium). Tecken och under är alltså inget som vi skall predika i sig, och liksom "driva" framför oss. Tecken och under får aldrig annonseras ut. Det är Jesus Kristus och hans försoningsverk och innebörden av detta som vi skall proklamera för världen!

Mark 16:19-20: "Sedan Herren Jesus hade talat till dem, blev han upptagen till himlen och satte sig på Guds högra sida. Och de gick ut och predikade överallt, och Herren verkade tillsammans med dem och **bekräftade Ordet** genom de tecken som åtföljde det."

Mark 16:17-18: "Och han sade till dem: 'Gå ut i hela världen och predika evangelium för hela skapelsen. Den som tror och blir döpt skall bli frälst, men den som inte tror skall bli fördömd. **Tecken skall följa dem som tror detta.** I mitt namn skall de driva ut onda andar. De skall tala med nya tungor. De skall ta ormar i händerna, och om de dricker något dödligt gift skall det inte skada dem. De skall lägga händerna på sjuka, och de skall bli friska.'

Skall vara till NYTTA!

Äkta karismatik är inte till för den egna njutningen, för skojs skull eller för underhållning (inte heller för att en förkunnare skall få in en saftig kollekt). Guds verk har vanligen en stark nytta med sig. Äkta karismatik har därför inte heller direkt att göra med inre känslor och upplevelser. Men självklart kan man "uppleva" det starkt och gripande när någon t.ex. ger församlingen ett budskap från Gud, en profetia, och det är inte fel. Fel blir det när känslor och upplevelser får stå i fokus.

1 Kor 12: : "Men hos var och en uppenbarar sig Anden så att **det blir till nytta.**"

Ords 29:11: "Dåren släpper lös alla sina känslor, men den vise håller dem tillbaka."

Skall uppbygga Guds församling

Äkta karismatik har alltså nytta med sig, och det handlar främst om att vi som kristna skall mogna i vår tro och bli uppbyggda som kristna. I denna mognadsprocess skall alla i församlingen bidra med det Gud ger var och en; det är inte tänkt att några enstaka proffs skall ansvara för uppbyggelsen.

1 Kor 14:12: "Eftersom ni är ivriga att få Andens gåvor, sök då att i överflöd få sådana **som uppbygger församlingen.**"

1 Kor 14:3-5: "Men den som profeterar talar till människor och ger dem uppbyggelse, uppmuntran och tröst. Den som talar tungomål uppbygger sig själv, men den som profeterar uppbygger församlingen. Jag önskar att ni alla skall tala tungomål men hellre att ni skall profetera. Den som profeterar är förmer än den som talar tungomål, om

inte denne uttyder sitt tal, så att församlingen blir uppbyggd.”

1 Kor 14:26: ”Hur skall det då vara, bröder? Jo, när ni samlas **har var och en** något att ge: en psalm, ett ord till undervisning, en uppenbarelse, ett tungotal, och en uttydning. **Låt allt bli till uppbyggelse.**”

Skall ge kraft att vittna

Äkta karismatik skall också ge oss kraft att bli Jesu vittnen ut i världen.

Apg 1:8: ”Men när den helige Ande kommer över er, **skall ni få kraft och bli mina vittnen** i Jerusalem och i hela Judeen och Samarien och ända till jordens yttersta gräns.”

Skall föra oss närmare Sanningen

Äkta karismatik skall föra oss allt närmare Sanningen.

Joh 16:13: ”Men när han kommer, sanningens Ande, då **skall han föra er in i hela sanningen.**”

Skall hjälpa oss förstå Bibeln och leva efter Guds vilja

Äkta karismatik skall hjälpa oss att förstå Bibeln och leda oss allt mer in i ett liv efter Guds vilja.

Joh 14:26: ”Men Hjälparen, den helige Ande, som Fadern skall sända i mitt namn, **han skall lära er allt och påminna er om allt vad jag har sagt er.**”

Hes 36:27: ”Jag skall låta min Ande komma in i er och **göra så att ni vandrar efter mina stadgar och håller mina lagar och följer dem**.”

Skall ge en god frukt

Äkta karismatik skall resultera i en god frukt. Men frukt är inget som man i detta sammanhang räknar i siffror och statistik. Det handlar om mjuka värden som kommer att uppfattas positivt av vår omgivning. Det handlar om att allt mer bli en ”kristusdoft” bland de ofrälsta.

Gal 5:22-23: "Andens frukt däremot är kärlek, glädje, frid, tålmod, vänlighet, godhet, trohet, mildhet och självbehärskning."

Går inte att förtjäna eller roffa - men önska sig

Den Helige Ande och Andens gåvor är varken något som vi kan förtjäna eller som vi kan roffa åt oss. Som vi såg inledningsvis betyder ordet "charisma" just gåvor som ges av nåd, en oförtjänt gåva. På samma sätt som frälsningen är oförtjänt, så är Andens gåvor det. Därför är det också gåvor som vi kan önska och be om, men det är den Helige Ande som avgör hur det skall gå till. En förkunnare har ingen makt att dela ut Andens gåvor.

1 Kor 14:1,3: "Sträva efter kärleken, men **var också angelägna att få de andliga gåvorna**, framför allt gåvan att profetera... när någon profeterar, talar han till människor, och hans ord skänker uppbyggelse, förmaning och uppmuntran."

Hedegårds översättning

Luk 11:13: "Om ni som är onda förstår att ge era barn goda gåvor, hur mycket mer skall då inte er Fader i himlen ge den helige Ande åt dem som ber honom?"

1 Kor 12: : "Men allt detta verkar en och samme Ande, **som efter sin vilja** fördelar sina gåvor åt var och en."

Några ord om FALSK karismatik

Har du nu varit med om olika andliga manifestationer, upplevelser och yttringar så bör du absolut stämma av dessa med Bibeln. De bör harmoniera med det som jag listat ovan eller andra bibelställen du kan hitta (inte bara med en enda vers). Det du varit med om skall alltså vara någon nytta med, det skall ge dig en större grad av mognad, det skall sätta Jesus i fokus och inget annat, etc. Dessutom bör du finna exempel på liknande manifestationer, upplevelser och yttringar i Bibeln. Finner du inget av detta så gör du klokast i att avsäga dig det du varit med om. Du behöver inte vara rädd för att ställa dig avvaktande inför något som eventuellt Gud ändå skulle ligga bakom, för Gud kommer istället att uppskatta ditt sökande efter det sanna och äkta.

Visst kan det vara så att Gud låter saker ske på sådana sätt som vi inte kan hitta exempel på i Bibeln; Gud gör sällan saker och ting på samma sätt. Men har någon gjort vissa manifestationer till en standard, och dessa inte finns exempel på i Bibeln, ja, då tror jag att det är fel. Detta gäller t.ex. det man brukar kalla för att "falla i Anden". Det finns inget exempel på "fallandet i Anden" i Bibeln och det är inte heller någon särskild nytta med det. Trots detta, är "fallandet i Anden" en slags de facto standard i den "pingst-karismatiska" delen av kristenheten. Visst kan Gud ha låtit människor falla samman då Guds Ande kommit över dessa, men då har det troligen varit för att ödmjuka dessa människor, inte för att ge dem en kick. Guds Ande får vi för att blir resta upp till att vara Jesu kraftfulla vittnen, inte för att bli fällda till marken gång på gång!

Det mesta av all falsk karismatik sätter fel saker i fokus och den tjänar vanligen till en form av njutningsmedel för den person som upplever detta. Det är exakt så motsvarande manifestationer fungerar inom New age-rörelsen, och både där och i den vilseledda delen av kristenheten går det fin-fint att göra sig ett namn och tjäna pengar på detta. Bara den kommersen är en varningssignal i sig.

Det är också intressant att notera att falsk karismatik ofta utgör grunden till falsk ekumenik. Man samlas då och enas runt likartade andliga upplevelser, och man delar förtjusningen över dessa. Detta blir till en grund för den nya falska ekumenik som har enhet under påven som mål. **Sann** ekumenik heter egentligen "Andens enhet" och den är inte ens grundad på sann karismatik. Andens enhet är något som Anden förser Guds barn med - alltså inget man behöver sträva efter - och den gemensamma grunden till Andens enhet är den fulla överlåtelsen till Guds evangelium och därmed livet i Kristus.

Slutord

Var alltså försiktig om du rör dig ute i kristenheten. Ge dig inte in i sammanhang där det florerar falsk karismatik. Sök dig istället till något mindre sammanhang - kanske en enkel hemgrupp - som är noga med Bibelns undervisning och bönen, och be Gud att han skall låta den sanna, sunda och bibliska karismatiken flöda där till er och andras andliga uppbyggelse och mognad. Det blir bäst så den dag Jesus kommer tillbaka!

/Lennart